

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

Una distreta comèdia d'inspiració molieresca

La mascarada

A partir d'*El burgès gentilhome* de Molière

Adaptació: Els Pirates Teatre
 Direcció: Adrià Aubert
 Direcció musical: Ariadna Cabiró
 Teatre Akadèmia, 18 de desembre

Molière retrata a *El burgès gentilhome* (1670) el deliri de grandesa d'un burgès bufanúvols que aspira a introduir-se en els cercles selectes de l'aristocràcia parisenc. El "Senyor Jourdain" ha esdevingut l'arquetip del nou-ric que confia adquirir, a còpia de diners, les bones maneres i els títols nobiliaris. Com afirmava Carles Riba a propòsit de l'esplèndida traducció de Josep Carner, aquesta comèdia és una de les més burlesques i alegres de Molière, "fins a tocar els límits de la mera bufoneria".

La mascarada d'Els Pirates Teatre, dirigida per Adrià Aubert, adapta l'original de Molière a l'actualitat. Tomàs Jourdain vol aprendre a refinar el comportament en societat per convertir-se en una persona influent. Disposa de l'ajut de l'astut Dorante, que amb aquest pretext obté beneficis considerables. Mentrestant, la seva dona Angelina Fontaine i la minyona Nicolaua es burlen de l'obsessió patològica del senyor de la casa, i la seva filla Lucila fa tots els possibles per casar-se amb el jove Claudi, en contra de la voluntat de Jourdain.

L'operació modernitzadora ha consistit a donar més protagonisme als personatges femenins, alterar l'ordre de les escenes, buscar referents actuals a les peripècies del prosaic i coent Senyor Jourdain i deconstruir-ne la trama amb salts espaciotemporals i canvis ràpids a ritme cinematogràfic. Les situacions ridícules, el fregolisme i transvestisme dels personatges, la música en directe, les corredisses i les cabrioles burlesques

DAVID RUANO

completen un muntatge que juga amb les aparences i les realitats d'una família rica, en què la posició i la disfressa cotitzen a l'alça.

Els Pirates —una mica embalats la nit de l'estrena— despleguen tot el potencial interpretatiu amb una cohesió d'equip molt meritòria. Els actors i les actrius es fan càrrec de diversos personatges d'aquesta comèdia-ballet amb una estudiada espontaneïtat i demostren el seu virtuosisme tocant, cantant i ballant en escena. S'afanyen també a distreure i establir una complicitat constant amb el públic. Del repartiment, en sobresurt Laura Aubert (Nicolaua, Dorante, Mestra de Filosofia), una actriu multifacètica i d'una destresa expressiva imponent que sembla tenir una capacitat innata per a la comèdia.

Dins l'espai reduït de l'Akadèmia, en la primera part del muntatge s'abusa d'uns panells mòbils que es fan anar d'un costat a l'altre per crear espais a

voluntat. Després, afortunadament, es deixa de banda aquest recurs per buidar l'escenari i donar més espai lliure als intèrprets. Un clavicèmbal magnífic, que toca música barroca en directe, presideix algunes de les escenes. El vestuari bigarrat, les perruques molieresques i les màscares dels actors atorguen color i exotisme a l'espectacle.

La mascarada manté la crítica a la vanitat dels nou-rics en una societat feta d'artificis i aborda temes com l'engany, la hipocresia o la follia. També destil·la guspises de feminisme i satiritza les modes internautes i la *healthy eating*. Però ho fa de manera més aviat naïf: no esmola la punta criticoparòdica, ni burxa en els "Jourdain" que pul·lulen en els cercles dels qui —ara i aquí— gaudeixen de diners i privilegis. L'actualització festiva de la comèdia molieresca resulta més cosmètica que ideològica. És un dels talons d'Aquil·les del teatre català actual.